

Aelmans Adviesgroep
T.a.v. Dhr. P. Soogele
Kerkstraat 4
6367 JE VOERENDAAL

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

Boxmeer, 23 februari 2012

Betreft: **briefrapportage geschiktheidsbeoordeling flora en fauna**
Project: **12015094 MAR.AEL.ECO1**

Geachte heer Soogele,

Hierbij ontvangt u de resultaten van de geschiktheidsbeoordeling in kader van flora en fauna ter plaatse van het perceel Dorpsstraat 15 te Cadier en Keer in de gemeente Eijssden-Margraten. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 69 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 181.270, Y = 315.384.

De onderzoekslocatie betreft een agrarisch perceel voorzien van bedrijfsbebouwing. De te slopen bebouwing (figuur 1 en 2) betreft een kapschuur en een voormalige melkveestal. Beide panden zijn voorzien van dakplaten dak.

Figuur 1 en 2 impressie te slopen kapschuur en voormalige melkveestal te Cadier en Keer.

Aanleiding en doel

De initiatiefnemer is voornemens een op de onderzoekslocatie aanwezige melkveestal en werktuigenberging te slopen. In kader van de voorgenomen plannen is door CSO Adviesbureau een quickscan flora en fauna uitgevoerd (rapport 11A035, 16 maart 2011) waarin wordt geadviseerd een nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van broedvogels en vleermuizen.

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

Door CSO Adviesbureau worden voor dit onderzoek, op basis van het naastgelegen N2000-gebied Savelsbos, de volgende 'doelsoorten' voorgesteld; Meervleermuis, Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis. Tevens sluiten zij een verblijfsfunctie niet uit voor overige soorten gebouwbewonende vleermuizen. Ook de functie van foerageergebied en migratieroute van het plangebied dient volgens CSO te worden onderzocht.

Onderhavige geschiktheidsbeoordeling heeft als doel een inschatting te maken van de knelpunten van de ingreep met betrekking tot vleermuizen en broedvogels in kader van de geldende wet- en regelgeving. Tevens wordt een advies gegeven voor het vervolgtraject waarbij de noodzakelijke vervolgstappen zoals nader onderzoek alsmede de consequenties in tijd worden beschreven.

Uitvoering

Op 21 februari 2012 is een beoordeling uitgevoerd van de te slopen panden. De beoordeling, door middel van een in- en uitpandige visuele inspectie, is uitgevoerd door de heer ir. J. Mos, ecoloog bij adviesbureau Econsultancy. Op basis van de beoordeling is een inschatting gemaakt van de knelpunten van de ingreep met betrekking tot de geldende wet- en regelgeving. Tevens wordt een advies gegeven voor nader onderzoek om een volledige toetsing aan de Flora- en faunawet te kunnen uitvoeren.

Geldende wet- en regelgeving

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespandief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is.

Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming.

Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen.

Resultaten geschiktheidsbeoordeling

Broedvogels

In de kapschuur zijn geen ruimtes onder de randen van de dakplaten aanwezig waar een jaar rond beschermde vogelsoort als huismus (beschermingscategorie 1) nestgelegenheid kan vinden.

In de kapschuur werden tijdens het veldbezoek enkele oude braakballen van kerkuil (beschermingscategorie 3) aangetroffen. Nergens in de schuur zijn nestmogelijkheden voor deze soort aanwezig, waardoor de mogelijke verstoring van een vaste broedplaats niet aan de orde is. De kapschuur wordt mogelijk incidenteel gebruikt door een individu om te rusten.

Tijdens het veldbezoek zijn in de te slopen kapschuur twee nestkommen van boerenzwaluw (beschermingscategorie 5) aangetroffen (zie figuur 3). Nestlocaties van boerenzwaluw zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997
VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen
KVK NUMMER
130 382 86
BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

Aangezien het in dit geval slechts enkele nestresten betreft is en er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn, zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De sloop dient buiten het broedseizoen van boerenwaluw te worden uitgevoerd waarbij wordt aanbevolen de nieuwbouw te voorzien van enkele kunstmatige nestgelegenheden.

Figuur 3 en 4 nesten van boerenwaluw in de te slopen kapschuur

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen en of nestresten van deze soort op of rond de voormalige melkveestal aangetroffen. Huismussen zijn wel gehoord op de bebouwing en in tuinen van omliggende percelen, op circa 100-125 meter afstand van de slooppanden. Op basis hiervan wordt de aanwezigheid van vaste broedlocaties van huismus binnen de slooppanden niet verwacht.

Op enkele plaatsen in zowel de voormalige melkveestal als de kapschuur zijn enkele (potentiële) nestlocaties aangetroffen voor algemene soorten als houtduif en merel. Voor deze soorten geldt dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig mag zijn. Slopen buiten het broedseizoen of een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voorkomt een mogelijke verstoring van deze soorten en overtreding van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

De kapschuur is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen spouwmuuren aanwezig die middels open stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Tevens ontbreken overige ruimtes waar vleermuizen gebruik van kunnen maken als verblijfplaats.

De voormalige veestal is wel geschikt voor vleermuizen (figuur 5 en 6). De muur van de voor- en achterzijde van de veestal is voorzien van een spouw. Op enkele plaatsen zijn deze toegankelijk voor vleermuizen door de aanwezigheid van gaten en opening langs de dakrand. Gezien de stal al meer dan 10 jaar niet meer in gebruik is en een verwarming ontbreekt biedt de stal naar verwachting geen stabiel microklimaat gedurende de winter. Een winterverblijf wordt in dit geval dan ook niet verwacht.

Ook de verwachtingen voor een verblijfsfunctie gedurende de kraam- en zomerperiode zijn gezien de potentie van de stal en het aanwezige habitat op de onderzoekslocatie niet hoog. Het kan echter niet op voorhand worden uitgesloten dat er binnen de veestal een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen aanwezig is.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

Er wordt in dit geval aangenomen dat de bebouwing in principe geschikt als zomer- en kraamverblijf voor de Gewone dwergvleermuis en gezien de ligging nabij het Savelse bos de Meervleermuis.

Figuur 5 en 6 toegankelijkheid voor vleermuizen tot spouwmuur

Discussie

Verblijfsfunctie

Door CSO Adviesbureau worden voor het nader onderzoek de 'doelsoorten' Meervleermuis, Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis voorgeschreven. Deze doelsoorten kunnen in de zomer- en kraamperiode in bebouwing aanwezig zijn. Ingekorven vleermuis en Vale vleermuis stellen hieraan echter specifieke eisen waardoor de onderzoekslocatie, onder andere door het 'schone' karakter zonder strobedekking, ongeschikt is voor deze soorten. Gezien de Meervleermuis minder kritisch is ten aanzien van bebouwing en de onderzoekslocatie gesitueerd is nabij overwinteringslocaties in het Savelse bos, kan deze soort echter niet volledig worden uitgesloten. Econsultancy verwacht op basis van de geschiktheidsbeoordeling dat de veestal in theorie geschikt is voor een soort als de Meervleermuis en de Gewone dwergvleermuis.

Foerageergebied

Een mogelijk verstoring van foerageergebied en een migratieroute van vleermuizen door de voorgenomen ingreep, is niet aan de orde. Incidenteel kan een vleermuissoort gebruik maken van de locatie om te foerageren maar het betreft slecht marginaal habitat. Dit komt met name doordat het bedrijf niet meer in gebruik is waardoor het aanbod van insecten, dat doorgaans bij actief gebruik van vee aanwezig is, minimaal is. Meer geschikt foerageerhabitat is gelegen in het buitengebied (Savelsbos).

Vliegroutes

Door de ingreep zullen geen lijnvormige elementen worden onderbroken of verdwijnen die een mogelijke essentiële verbinding vormen tussen de bebouwde kom (verblijfplaatsen) en foerageergebieden (Savelsbos). Verstoring van een vliegroute van vleermuizen is derhalve niet aan de orde.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

Vervolgtraject

Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen is noodzakelijk om meer uitsluitsel te geven over een mogelijk aanwezige verblijffunctie voor de Gewone Dwergvleermuis en Meervleermuis binnen de veestal. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient normaliter te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Versie 30 maart 2011). Dit houdt in dat er in de periode 15 mei tot 15 september 2012 vier veldbezoeken dienen te worden uitgevoerd (zie tabel I). Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen zullen plaatsvinden bij de uitvoering van het project.

Tabel I. Onderzoeksinspanning vleermuizen

	april	mei	juni	juli	augustus	september
tijdstip	-	1 ochtend x 1 avond	-	-	2 x avond	
functie		zomer- en kraamverblijf			paar-/ baltsverblijf	

Indien er uit het onderzoek blijkt dat er sprake is van een verblijfsfunctie voor de Gewone dwergvleermuis en de Meervleermuis dient door het treffen van maatregelen de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats te worden behouden. De te treffen maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan.

Gezien de wet voorschrijft dat ook tijdens de uitvoer van de werkzaamheden 'tijdelijke' mitigerende maatregelen dienen te worden getroffen, wordt geadviseerd om zo spoedig mogelijk een alternatieve verblijfplaats (vleermuiskast) op te hangen. De kast dient minimaal 3-4 maanden voor de ingreep (sloop) te worden aangebracht om aanwezige dieren de kans te geven deze te kunnen vinden.

Alternatieve traject

Doordat de nieuwe situatie een groene inpassing krijgt zal het aanwezige (foerageer)habitat naar verwachting verbeteren ten opzichte van de huidige situatie. Daarnaast zijn er in de nieuwbouw verschillende mogelijkheden voor het treffen van vleermuisvoorzieningen. Een investering voor een volledig jaarrond onderzoek wordt in dit geval niet als een meerwaarde gezien. De meeste (ecologische) winst kan worden behaald met een gedeeltelijk onderzoeksinspanning naar vleermuizen gedurende de kraam- /zomerperiode, een 'vleermuisvriendelijke sloop', tijdelijke mitigatie met daarnaast een investering om de nieuwe locatie vleermuisvriendelijk te maken (afhankelijk van het veldonderzoek minimaal voor de paarverblijffunctie). Op deze wijze kan de initiatiefnemer, afhankelijk van de resultaten van het onderzoek reeds eind juni - begin juli 2012 (bij aanwezige vleermuizen eind juli - begin augustus) de plannen voortzetten voor wat betreft de sloop van de melkveestal. Tevens is er de mogelijkheid om de plaatselijke ecologische waarde van het perceel te verbeteren.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01

In het geval van een 'alternatieve traject' dient dit te worden kortgesloten met het bevoegd gezag, de gemeente Margraten. In alle gevallen dienen de noodzakelijk te treffen maatregelen te worden vastgelegd in een activiteitenplan om zodoende te kunnen aantonen dat zorgvuldig te werk wordt gegaan.

Conclusie

Econsultancy heeft, in het kader van de sloop van een voormalige veestal en kapschuur aan Dorpsstraat 15 te Cadier en Keer, een beoordeling uitgevoerd naar de potentie van de bebouwing als verblijfslocatie en broedlocatie voor respectievelijk vleermuizen en broedvogels.

Ten aanzien van de voorgenomen sloop wordt geconcludeerd dat;

- om de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet, een aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk wordt geacht;
- indien er uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er sprake is van een aanwezige verblijfsfunctie voor de Gewone dwergvleermuis de Meervleermuis, er maatregelen dienen te worden getroffen die de functionaliteit van de rust- of verblijfplaats behouden. De te treffen maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan;
- er zo spoedig mogelijk een 'tijdelijk' alternatieve verblijfslocatie te worden aangebracht;
- in het geval van een 'alternatieve traject' met betrekking tot vleermuizen, dit dient te worden kortgesloten met het bevoegd gezag, de gemeente Margraten.
- slopen buiten het broedseizoen of een controle op de aanwezigheid van een broedgeval een mogelijke verstoring van broedvogelsoorten en overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.

Heeft u nog vragen of opmerkingen naar aanleiding van de briefrapportage, neem dan gerust contact op met ons op.

Met vriendelijke groeten,
Econsultancy

Ir. J. Mos,
projectleider

Kwaliteitscontroleur:
Ing. E.R. Witter:

paraaf:

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

RABOBANK SWALMEN
15 03 93 997

VESTIGINGEN
Boxmeer
Doetinchem
Swalmen

KVK NUMMER
130 382 86

BTW NUMMER
NL8050 75 197B01